Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (kasačního senátu)

18. září 2018 *

„Kasační opravný prostředek – Veřejná služba – Smluvní zaměstnanci – Důchody – Převod nároků na důchod dříve vzniklých ve vnitrostátních systémech do důchodového systému Unie – Újma vzniklá z důvodu údajně nedostatečných informací poskytnutých navrhovatelům orgánem oprávněným k uzavírání pracovních smluv při zaslání návrhů na započtení roků započitatelných pro důchod týkajících se jejich osob – Odmítnutí a zamítnutí žaloby na náhradu škody v prvním stupni – Článek 77 čtvrtý pododstavec služebního řádu – Majetková újma“

Ve věci T-702/16 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek podaný proti rozsudku Soudu pro veřejnou službu Evropské unie (třetího senátu) ze dne 20. července 2016, Barroso Truta a další v. Soudní dvůr Evropské unie (F-126/15, EU:F:2016:159), znějící na zrušení zmíněného rozsudku,

José Barroso Truta, smluvní zaměstnanec Soudního dvora Evropské unie, s bydlištěm v Bofferdange (Lucembursko),

Marc Forli, smluvní zaměstnanec Soudního dvora Evropské unie, s bydlištěm v Lexy (Francie),

Calogero Galante, smluvní zaměstnanec Soudního dvora Evropské unie, s bydlištěm v Aix-sur-Cloie (Belgie),

Bernard Gradel, smluvní zaměstnanec Soudního dvora Evropské unie, s bydlištěm v Konackeru (Francie),

zastoupení S. Orlandi a T. Martin, advokáty,

účastníci řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelé),

proti

Soudnímu dvoru Evropské unie, zastoupenému J. Inghelramem a Á. Almendros Manzanem, jako zmocněnci,

žalovanému v prvním stupni,

TRIBUNÁL (kasační senát),

ve složení M. Van der Woude, předseda senátu, H. Kanninen a D. Gratsias (zpravodaj), soudci,

vedoucí soudní kanceláře: G. Predonzani, rada,

* Jednací jazyk: francouzština.

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 9. února 2018,

vydává tento

Rozsudek

1 Svým kasačním opravným prostředkem se navrhovatelé José Barroso Truta, Marc Forli, Calogero Galante a Bernard Gradel, smluvní zaměstnanci zařazení do funkční skupiny I, přijatí na dobu neurčitou a přiřazení ke generálnímu ředitelství (GŘ) Soudního dvora Evropské unie pro administrativu, dříve GŘ „Infrastruktura“, domáhají zrušení rozsudku Soudu pro veřejnou službu Evropské unie (třetího senátu) ze dne 20. července 2016, Barroso Truta a další v. Soudní dvůr Evropské unie (F-126/15, dále jen „napadený rozsudek“, EU:F:2016:159). Zmíněným rozsudkem Soud pro veřejnou službu zamítl jejich žalobu, kterou se domáhali na Soudním dvoru Evropské unie náhrady za ztrátu svých nároků na důchod, jež jim vznikly před nástupem do služebního poměru u zmíněného orgánu na základě vnitrostátních důchodových systémů a byly převedeny do důchodového systému Unie.

Právní rámec a skutkový základ sporu

Právní rámec

2 Kapitola 3 hlavy V služebního řádu úředníků Evropské unie (dále jen „služební řád“, ve znění platném ode dne 1. ledna 2014, je nadepsána „Důchody a příspěvek v invaliditě“. Článek 77 služebního řádu stanoví:

„Úředník, který dovrší alespoň deset let služby, má nárok na starobní důchod […]

Horní hranice starobního důchodu činí 70 % posledního základního platu v posledním stupni, do kterého byl úředník zařazen nejméně po dobu jednoho roku. Za každý rok služby podle článku 3 přílohy VIII náleží úředníkovi 1,80 % z tohoto posledního základního platu.

[…]

Výše starobního důchodu nesmí být nižší než 4 % částky životního minima za jeden rok služby.

Nárok na starobní důchod vzniká dosažením věku 66 let.

[…]“

3 Článek 6 přílohy VIII služebního řádu stanoví, že „[č]ástka životního minima pro účely vypočtení dávek odpovídá základnímu platu úředníka v prvním platovém stupni platové třídy AST 1“.

4 V předchozím znění, použitelném v době ode dne 1. května 2004 do dne 31. prosince 2013, článek 77 služebního řádu stanovil, že „za každý rok služby náleží úředníkovi 1,90 % […] posledního základního platu [v posledním stupni, do kterého byl úředník zařazen nejméně po dobu jednoho roku]“ a že nárok na starobní důchod vzniká dosažením věku 63 let.

5 Článek 2 přílohy VIII služebního řádu stanoví:

„Starobní důchod se vyplácí na základě celkového počtu roků služby započitatelných pro důchod získaných úředníkem. Každý rok služby, který se vezme v úvahu podle článku 3, jej opravňuje k jednomu roku služby započitatelné pro důchod a každý celý měsíc k jedné dvanáctině roku služby započitatelné pro důchod.

Nejvyšší počet roků služby započitatelných pro důchod, který se vezme v úvahu pro stanovení nároku na starobní důchod, je počet nezbytný k získání nejvyššího důchodu ve smyslu čl. 77 druhého pododstavce služebního řádu.“

6 Článek 11 odst. 2 přílohy VIII služebního řádu stanoví:

„Úředník, který nastoupí do služebního poměru v Evropské unii po:

– odchodu ze služby ve státní správě nebo ve vnitrostátní či mezinárodní organizaci,

[nebo]

– výkonu zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti,

může v období mezi svým jmenováním a dobou vzniku nároku na vyplácení starobního důchodu ve smyslu článku 77 služebního řádu uhradit Unii kapitálovou hodnotu nároků na důchod vzniklých na základě takové služby nebo činnosti, jejíž výše je aktualizována ke dni skutečného převodu.

V takovém případě stanoví orgán oprávněný ke jmenování v rámci příslušného orgánu, v němž úředník vykonává službu, s přihlédnutím k základnímu platu a věku úředníka a ke směnnému kurzu v den žádosti o převod, prostřednictvím obecných prováděcích ustanovení počet let služby započitatelných pro důchod, které mu jsou započteny v rámci důchodového systému Unie za předcházející služební období na základě kapitálu převedeného, po odečtení částky představující kapitálové zhodnocení, mezi dnem žádosti o převod a skutečným dnem převodu.

[…]“

7 Článek 109 pracovního řádu ostatních zaměstnanců Evropské unie (dále jen „pracovní řád“) stanoví:

„1. Při odchodu ze služby má zaměstnanec nárok na starobní důchod, převod pojistně matematické protihodnoty nebo na odchodné vyměřené v souladu s kapitolou 3 hlavy V a s přílohou VIII služebního řádu. […]

2. Ustanovení čl. 11 odst. 2 a 3 přílohy VIII služebního řádu se použijí obdobně na smluvní zaměstnance.

[…]“

8 Článek 110 pracovního řádu stanoví:

„Každá doba služby smluvních zaměstnanců v Unii se vezme v úvahu pro účely vyměření roků služby započitatelných pro důchod za podmínek stanovených v příloze VIII služebního řádu.“

9 Konečně čl. 7 odst. 6 rozhodnutí administrativního výboru Soudního dvora Evropské unie ze dne 17. října 2011 o obecných prováděcích ustanoveních k článkům 11 a 12 přílohy VIII služebního řádu stanoví, že „[p]očet let služby, které se mají brát v úvahu [za účelem započtení roků započitatelných

pro důchod po převodu] v žádném případě nepřesáhne počet let, po které byla dotčená osoba účastníkem příslušných systémů“ a „[p]řípadný přeplatek vyplývající ze stanoveného maximálního počtu roků započitatelných pro důchod bude dotčenému zaměstnanci vrácen“.

Skutkový základ sporu

10 Soud pro veřejnou službu shrnul skutečnosti předcházející sporu v bodech 8 až 48 napadeného rozsudku. Zmíněné body jsou v zásadě převzaty níže.

K žádostem o převedení nároků na důchod

11 V letech 2006 až 2010 podali navrhovatelé v souladu s čl. 11 odst. 2 [přílohy VIII] služebního řádu žádost o převedení nároků na důchod, které jim dříve vznikly u různých lucemburských, francouzských a belgických subjektů.

12 Orgán Soudního dvora Evropské unie oprávněný k uzavírání pracovních smluv (dále jen „orgán oprávněný k uzavírání pracovních smluv“) zaslal navrhovatelům návrhy na započtení roků započitatelných pro důchod a požádal je, aby pečlivě zkontrolovali všechny zohledňované skutečnosti, a vyzval je, aby „[k]ontaktovali pověřené zaměstnance ředitelství pro lidské zdroje a personální administrativu generálního ředitelství Soudního dvora Evropské unie ‚Personální administrativa a finanční záležitosti‘], kteří jim poskytnou vysvětlení k výpočtu a se kterými mohou projednat možnost převedení či nepřevedení [svých] nároků […]“.

13 V této souvislosti orgán oprávněný k uzavírání pracovních smluv upozornil navrhovatele, že „[z]ákonné účinky uznání roků započitatelných pro důchod na základě [dotčených návrhů se řídí] pravidly důchodového systému veřejné služby platnými v okamžiku výplaty nároků na důchod, za předpokladu, že se nezmění počet roků započitatelných pro důchod uznatelných na základě převodního systému“, že „[o]ficiální návrh na uznání nabude účinnosti až poté, co bude obdržena celá částka, jež má být převedena“, a že „[t]akto uznané roky se nezapočítávají pro účely dosažení minimálního počtu let výkonu služby, tedy deseti let, zakládajícího nárok na důchod v rámci evropské veřejné služby podle článku 77 služebního řádu […]“ (napadený rozsudek, body 11, 12, 16, 21 a 27).

14 Navrhovatelé učinili jednání potřebná k převodu svých nároků, někteří všech a někteří části svých nároků, které jim vznikly podle různých vnitrostátních důchodových systémů, jichž byli účastníky před nástupem do služebního poměru u Soudního dvora Evropské unie (napadený rozsudek, body 13, 18, 23, 29 a 30). V tomto směru se v napadeném rozsudku uvádí, že příslušné služby Soudního dvora Evropské unie vydaly rozhodnutí, kterými bylo ukončeno řízení o převodu vnitrostátních nároků na důchod vzniklých navrhovatelům (dále jen společně „rozhodnutí o započtení roků započitatelných pro důchod“).

15 Sdělením ze dne 16. února 2012 konkrétně vedoucí oddělení statutárních práv Soudního dvora Evropské unie informoval J. Barrosa Trutu, že po převedení kapitálové hodnoty odpovídající jeho nárokům na důchod vzniklým před nástupem do služebního poměru, tedy částky 61 121,08 eura, provedl orgán oprávněný k uzavírání pracovních smluv nový výpočet počtu roků započitatelných pro důchod uznaných z titulu převodu zmíněných nároků do důchodového systému Unie, na jehož základě mu bylo v rámci zmíněného systému uznáno příspěvkové období v délce 8 let a 24 dní (napadený rozsudek, bod 14).

16 Sděleními ze dne 16. února 2012, ze dne 8. dubna 2013 a ze dne 25. července 2014 vedoucí oddělení statutárních práv Soudního dvora Evropské unie informoval M. Forliho, že po převedení kapitálových hodnot odpovídajících jeho nárokům na důchod, které mu vznikly u různých vnitrostátních institucí, provedl orgán oprávněný k uzavírání pracovních smluv nový výpočet počtu roků započitatelných pro

důchod uznaných z titulu převodu zmíněných nároků do důchodového systému Unie, na jehož základě mu byla v rámci zmíněného systému uznána příspěvková období v délce 15 let a 18 dní, 6 let a 1 roku a 23 dní (napadený rozsudek, bod 19).

17 Sděleními ze dne 13. listopadu 2009 a ze dne 6. prosince 2010 vedoucí oddělení statutárních práv Soudního dvora Evropské unie informoval C. Galanta, že orgán oprávněný k uzavírání pracovních smluv provedl nový výpočet počtu roků započitatelných pro důchod uznaných z titulu převodu zmíněných nároků, které mu vznikly u různých vnitrostátních organizací, do důchodového systému Unie, na jehož základě mu byla v rámci zmíněného systému uznána příspěvková období v délce 4 let a 1 měsíce, v souvislosti s nímž byla C. Galantemu vrácena částka 7 626,50 eura, a v délce 10 let, 4 měsíců a 5 dní (napadený rozsudek, bod 25).

18 Sdělením ze dne 20. prosince 2006, které bylo zrušeno a nahrazeno sdělením ze dne 21. prosince 2009, a sdělením ze dne 18. října 2011 vedoucí oddělení statutárních práv Soudního dvora Evropské unie informoval B. Gradela, že po převedení kapitálové hodnoty odpovídající jeho nárokům na důchod, které mu vznikly u různých vnitrostátních institucí, provedl orgán oprávněný k uzavírání pracovních smluv nový výpočet počtu roků započitatelných pro důchod uznaných z titulu převodu zmíněných nároků do důchodového systému Unie, na jehož základě mu byla v rámci zmíněného systému uznána příspěvková období v délce 16 let, v souvislosti s nímž byla B. Gradelovi vrácena částka ve výši 14 235,11 eur, v délce 3 let, 2 měsíců a 20 dní a v délce 2 let, 3 měsíců a 5 dní (napadený rozsudek, bod 31).

Ke schůzce konané dne 12. dubna 2012 a žádostem o poskytnutí informací předloženým navrhovateli

19 Dne 9. března 2012 byl všem zaměstnancům ředitelství Soudního dvora Evropské unie pro lidské zdroje a personální administrativu rozeslán e-mail týkající se aktualizace nástroje pro orientační výpočet nároků na důchod úředníků, označovaný jako „důchodová kalkulačka“; navrhovatelé podle svých tvrzení na základě zmíněného nástroje zjistili, že výše jejich důchodů se po uskutečněném převodu jejich nároků na důchod nijak nezměnila. Jinými slovy, navrhovatelé tvrdí, že podle orientačního výsledku získaného shora uvedeným způsobem je částka jejich důchodů při odchodu do starobního důchodu prakticky stejná, přestože došlo k převodu jejich nároků na důchod, které jim vznikly v různých vnitrostátních systémech před nástupem do služebního poměru (napadený rozsudek, body 32 a 33).

20 V dubnu 2012 se J. Barroso Truta a M. Forli na vlastní žádost sešli s vedoucím oddělení statutárních práv. Na této schůzce jim vedoucí dotčeného oddělení podle jejich tvrzení vysvětlil, jaké účinky má v jejich případě použití pravidla vyplývajícího konkrétně z čl. 77 čtvrtého pododstavce služebního řádu (dále jen „pravidlo životního minima“).

21 Na uvedené schůzce byli navrhovatelé podle svých slov také informováni, že je v zásadě možné vrátit jejich nároky na důchod, které již byly převedeny do důchodového systému Unie, zpět příslušným vnitrostátním institucím. Oba jmenovaní vyzvali vedoucího dotčeného oddělení, aby se dotázal příslušných služeb Evropské komise, zda již řešily obdobné případy a jak v nich případně postupovaly (napadený rozsudek, bod 34).

22 V bodě 35 napadeného rozsudku se uvádí, že podle e-mailu ze dne 11. února 2015 zaslaného vedoucím oddělení statutárních práv, který byl dočasně přeřazen do jiné funkce u Soudního dvora Evropské unie, dva navrhovatelé uvedení v bodě 20 výše na zmíněné schůzce sdělili posledně jmenovanému, že se zúčastnili schůzky, kterou svolaly odbory na podnět C. Galanteho, na které jim bylo sděleno, že musí urychleně převést své nároky na důchod, jinak zaniknou.

23 Dopisem ze dne 23. dubna 2012 J. Barroso Truta a M. Forli v souladu s článkem 25 služebního řádu požádali generálního ředitele generálního ředitelství Soudního dvora Evropské unie „Personální administrativa a finanční záležitosti“ (dále jen „generální ředitel“), aby prověřil možnost vrácení částek, které byly na jejich jména převedeny do důchodového systému Unie, zpět příslušným vnitrostátním institucím (napadený rozsudek, bod 36).

24 Dne 26. dubna 2012 požádali J. Barroso Truta a M. Forli jednu z institucí dotčených v projednávané věci, konkrétně caisse nationale d'assurance pension du Luxembourg (státní penzijní pojišťovna, Lucembursko; dále jen CNAP), aby zrušila jejich žádosti o převod nároků na důchod a obnovila nároky, které jim u ní vznikly před dotčeným převodem. Dopisy zaslanými uvedeným osobám dne 7. května 2012 odmítla CNAP vyhovět těmto žádostem s odůvodněním, jehož podstatou je, že převod dotčených nároků na důchod je konečný (napadený rozsudek, bod 37).

25 Dne 3. září 2012 požádal C. Galante na základě článku 25 služebního řádu generálního ředitele, aby prověřil, zda může Soudní dvůr Evropské unie vrátit kapitálovou hodnotu převedenou pojišťovnou CNAP z titulu nároků na důchod, které mu vnikly před nástupem do služebního poměru. Posledně uvedený navrhovatel se v této věci obrátil rovněž přímo na CNAP. Memorandem ze dne 27. září 2012 oznámil generální ředitel C. Galantemu, že na jeho otázku nemůže dát kladnou odpověď (napadený rozsudek, body 38 a 39).

26 Dne 5. února 2013 informoval generální ředitel J. Barrosa Trutu a M. Forliho, že orgán oprávněný k uzavírání pracovních smluv se dvakrát obrátil na CNAP s žádostí, aby pojišťovna prověřila jejich situaci, avšak zmíněná vnitrostátní instituce mu dne 20. července a dne 17. srpna 2012 sdělila, že nesouhlasí s tím, aby Soudní dvůr Evropské unie vrátil nároky na důchod vzniklé dotčeným navrhovatelům před nástupem do služebního poměru, které převedla do důchodového systému Unie. Své zamítavé rozhodnutí potvrdila CNAP dne 7. ledna 2013 (napadený rozsudek, bod 40).

K postupu před zahájením soudního řízení

27 Dopisy ze dne 16. dubna 2014 v obdobném znění předložili navrhovatelé v souladu s čl. 90 odst. 1 služebního řádu orgánu oprávněnému k uzavírání pracovních smluv žádost o náhradu finanční ztráty, která jim podle jejich tvrzení vznikla v důsledku převodu jejich nároků na důchod do důchodového systému Unie. Na podporu svých žádostí v podstatě argumentovali tím, že v souladu s čl. 77 čtvrtým pododstavcem služebního řádu, a konkrétně s pravidlem životního minima, o jehož existenci nevěděli, když souhlasili s převodem svých nároků na důchod vzniklých před nástupem do služebního poměru, se pro účely výpočtu jejich starobního důchodu mají brát v úvahu pouze roky, po které vykonávali službu u Soudního dvora Evropské unie. To znamená, že roky započitatelné pro důchod, které získali z titulu převodu svých nároků, nemají podle jejich názoru vliv na výši starobního důchodu, který jim bude nakonec vyplácen. Navrhovatelé zdůraznili, že kdyby je orgán oprávněný k uzavírání pracovních smluv řádně informoval, že je stanovena minimální výše starobního důchodu odpovídající 4 % částky životního minima za jeden rok služby, nesouhlasili by s převodem svých dřívějších nároků na důchod a tím by jim zůstaly zachovány jejich vnitrostátní nároky na důchod, takže by případně mohli požádat o vyplácení vnitrostátních důchodů (napadený rozsudek, bod 41).

28 Navrhovatelé mají za to, že se orgán oprávněný k uzavírání pracovních smluv dopustil nesprávného úředního postupu, když jim neposkytl dostatečné informace o tom, že roky započitatelné pro důchod, které jim mohou být uznány podle čl. 11 odst. 2 přílohy VIII služebního řádu, nebudou mít v jejich konkrétním případě vliv na výši jejich starobního důchodu, který jim bude nakonec vyplácen. Z uvedeného důvodu se domáhali na orgánu oprávněném k uzavírání pracovních smluv náhrady majetkové újmy odpovídající kapitálovým hodnotám vnitrostátních nároků na důchod, které byly převedeny podle jejich názoru zcela ztrátově do důchodového systému Unie. Částky požadované

navrhovateli zvýšené o úroky z prodlení činily v případě J. Barrosa Truty 61 121,08 eura; v případě M. Forliho celkem 129 440,98 eura; v případě C. Galanteho celkem 76 324,29 eura a v případě B. Gradela celkem 99 565,13 eura (napadený rozsudek, bod 42).

29 Ve sdělení ze dne 3. září 2014 vyjádřil generální ředitel „politování nad situací, ve které se [navrhovatelé] ocitli“, nicméně jako orgán oprávněný k uzavírání pracovních smluv jejich žádosti ze dne 16. dubna 2014 zamítl. Podle zmíněného zamítavého rozhodnutí se orgán oprávněný k uzavírání pracovních smluv nedopustil nesprávného úředního postupu, pokud jde o míru informací, jež poskytl navrhovatelům při předložení návrhů na započtení roků započitatelných pro důchod, které se jich týkaly (napadený rozsudek, bod 43).

30 Generální ředitel konkrétně zdůraznil, že není pochyb o tom, že kdyby postupovali v souladu s pokynem, který jim byl sdělen „dostatečně jasně“ v memorandech zaslaných spolu s dotčenými návrhy na započtení roků započitatelných pro důchod, a obrátili se na oddělení statutárních práv, dostalo by se jim náležitého vysvětlení fungování mechanismu spojeného s pravidlem životního minima a dotčený orgán by jim, jak je v takovém případě obvyklé, poskytl orientační výpočet jejich důchodů, které jim budou vypláceny v případě, že své nároky převedou, i v případě, že své nároky nepřevedou, na jehož základě by zjistili, jaký účinek bude mít pravidlo životního minima v jejich konkrétním případě (napadený rozsudek, bod 44).

31 Generální ředitel vysvětlil, že v každém případě je posouzení, zda je či není výhodné převést nároky na důchod vzniklé ve vnitrostátním systému, spojeno s určitou mírou nejistoty zejména vzhledem k tomu, že je založeno na podmínkách včetně podmínek právních, které se mohou v průběhu času změnit. Podle jeho názoru není vyloučeno, že navrhovatelé během své kariéry povýší na jiné platové stupně, například platové stupně vyšších funkčních skupin smluvních zaměstnanců nebo funkčních skupin úředníků a dočasných zaměstnanců. Obdobně může unijní normotvůrce v budoucnu změnit částku životního minima, případně mohou být na vnitrostátní úrovni přijaty předpisy zakazující souběh penzí (napadený rozsudek, bod 45).

32 Generální ředitel dospěl k závěru, že „[z]a takových okolností je odpovědnost spojená s volbou, zda převést nároky na důchod či nikoli, rozdělena tak, že administrativa je dotčené osobě k dispozici a na její žádost jí poskytne informace, které zná nebo případně je s to získat, a dotčená osoba, jíž se taková volba především dotýká, si musí před jejím učiněním zjistit úplné a správné informace“ (napadený rozsudek, bod 46).

33 Dne 21. listopadu 2014 podali navrhovatelé prakticky totožně znějící stížnosti podle čl. 90 odst. 2 služebního řádu proti rozhodnutí generálního ředitele ze dne 3. září 2014, kterým byly zamítnuty jejich žádosti ze dne 16. dubna 2014 (napadený rozsudek, bod 47).

34 Obdobně znějícími rozhodnutími výboru Soudního dvora Evropské unie pověřeného vyřizováním stížností ze dne 17. června 2015 byly výše uvedené stížnosti zamítnuty (napadený rozsudek, bod 48).

Řízení v prvním stupni a napadený rozsudek

35 Dne 25. září 2015 podali navrhovatelé žalobu k Soudu pro veřejnou službu, zapsanou do rejstříku pod číslem F-126/15, kterou se domáhali, aby byla Soudnímu dvoru Evropské unie uložena povinnost vyplatit příslušným vnitrostátním důchodovým fondům nebo pojišťovnám částky ve výši 61 121,08 eura ve prospěch J. Barrosa Truty, ve výši 129 440,98 eura ve prospěch M. Forliho, ve výši 76 324,29 eura ve prospěch C. Galanteho a ve výši 99 565,13 eura ve prospěch B. Gradela. Podpůrně se navrhovatelé domáhali, aby byla Soudnímu dvoru Evropské unie uložena povinnost zaplatit shora uvedené částky jim samotným. Ještě podpůrněji se navrhovatelé domáhali, aby Soud pro veřejnou službu konstatoval, že se Soudní dvůr Evropské unie dopustil nesprávného úředního postupu

v souvislosti s převodem jejich vnitrostátních nároků na důchod vzniklých před nástupem do služebního poměru. Konečně se navrhovatelé domáhali, aby byla Soudnímu dvoru Evropské unie uložena náhrada nákladů řízení.

36 Napadeným rozsudkem Soud pro veřejnou službu primárně rozhodl o odmítnutí podaných žalob z důvodu jejich nepřípustnosti. Konkrétně konstatoval, že jednání vytýkané orgánu oprávněnému k uzavírání pracovních smluv v projednávané věci, tedy poskytnutí nedostatečných informací navrhovatelům při předložení návrhů na započtení roků započitatelných pro důchod v jejich prospěch, není oddělitelné od řízení, ve kterém byla vydána konečná rozhodnutí o uznání roků započitatelných pro důchod a jež má několik fází (napadený rozsudek, bod 66). Konečná rozhodnutí orgánu oprávněného k uzavírání pracovních smluv týkající se uznání roků započitatelných pro důchod v důchodovém systému Unie v návaznosti na převod nároků na důchod, které navrhovatelům dříve vznikly v rámci vnitrostátních důchodových systémů, nicméně představují opatření, která se jich nepříznivě dotýkají, a lze je tudíž napadnout stížností podle čl. 90 odst. 2 služebního řádu a případně žalobou podle článku 270 SFEU a čl. 91 odst. 2 služebního řádu (napadený rozsudek, bod 67). Na podporu takové žaloby mohli navrhovatelé tvrdit, že jejich souhlas s návrhem na započtení roků započitatelných pro důchod byl stižen vadou spočívající v tvrzeném nedostatku informací ze strany orgánu oprávněného k uzavírání pracovních smluv. Soud pro veřejnou službu má za to, že vytýkaný postup se týká přípravných aktů pro konečná rozhodnutí o započtení roků započitatelných pro důchod týkající se navrhovatelů, a nelze jej tudíž napadnout samostatnou žalobou, takže tento postup měl být napadnut v případném opravném prostředku proti výše uvedeným konečným rozhodnutím (napadený rozsudek, bod 68).

37 Soud zaprvé připomněl, že podle judikatury úředník nebo zaměstnanec, který nenapadl akt nepříznivě zasahující do jeho právního postavení, včas podanou stížností a následně žalobou na neplatnost, nemůže toto opomenutí zhojit a zajistit si tak nové lhůty pro podání žaloby prostřednictvím později podaného návrhu na náhradu škody, jehož cílem je jednoznačně dosáhnout stejného peněžitého výsledku jako u včasné žaloby na neplatnost podané proti takovým aktům (viz napadený rozsudek, body 60 až 63 a citovaná judikatura), a zadruhé konstatoval, že navrhovatelé nenapadli legalitu konečných rozhodnutí uvedených v bodě 36 výše, a na tomto základě prohlásil žalobu za nepřípustnou.

38 Podpůrně se Soud pro veřejnou službu zabýval žalobou, která k němu byla podána, ve věci samé. Zaprvé připomněl podmínky vzniku mimosmluvní odpovědnosti Unie (napadený rozsudek, bod 72) a v této souvislosti uvedl, že „i když mohl orgán oprávněný k uzavírání pracovních smluv zvolit lepší úřední postup a dotčené smluvní zaměstnance v návrzích na započtení roků započitatelných pro důchod upozornit na účinky čl. 77 čtvrtého pododstavce služebního řádu, nebylo možné rozumně očekávat, že administrativa jednající s řádnou péčí, která jako v tomto případě vyřizovala v letech 2008 až 2010 stovky žádostí o převod nároků na důchod […], bude v každém takovém návrhu uvádět předpokládané důsledky převodu nároků na důchod pro každého dotčeného úředníka a smluvního zaměstnance“ (napadený rozsudek, bod 74). Soud pro veřejnou službu tudíž dospěl k závěru, že orgán oprávněný k uzavírání pracovních smluv splnil svou povinnost jednat s náležitou péčí v souladu se zásadou řádné správy (napadený rozsudek, bod 75).

39 V tomto ohledu vzal Soud pro veřejnou službu rovněž v potaz skutečnost, že navrhovatelé „rychle požádali o převod svých vnitrostátních nároků na důchod do důchodového systému Unie a následně své žádosti potvrdili“, „aniž považovali za nutné obrátit se předtím na administrativu, aby jim vysvětlila jejich rozhodnutí“, ačkoli je orgán oprávněný k uzavírání pracovních smluv ve svých návrzích vyzval, aby ji kontaktovali za účelem „vysvětlení k výpočtu a projednání možnosti převedení či nepřevedení [dotčených] nároků“ (napadený rozsudek, body 75 a 76).

40 Kromě toho Soud pro veřejnou službu připomněl, že podle judikatury má každý úředník nebo zaměstnanec znát služební řád a konkrétně pravidla upravující jeho odměňování či starobní důchod (viz napadený rozsudek, bod 77 a citovaná judikatura). S ohledem na zmíněnou judikaturu

a s přihlédnutím ke skutečnosti, že „navrhovatelé s ohledem na své funkce nebyli v tomto směru nejlépe informováni“, Soud pro veřejnou službu konstatoval, že znění relevantních ustanovení je „poměrně jasné“ a že na jeho základě měli „navrhovatelé přinejmenším položit [otázku, která je předmětem projednávané věci,] administrativnímu orgánu, ke kterému jsou přiřazeni“ (napadený rozsudek, bod 78).

41 Zadruhé Soud pro veřejnou službu dospěl k závěru, že navrhovatelé neprokázali, že jim skutečně a s jistotou vznikla tvrzená újma, která je podle posouzení zmíněného soudu čistě materiální. Zmíněný soud na jedné straně konstatoval, že navrhovatelé „mohou dále rozvíjet svou kariéru u Soudního dvora Evropské unie nebo jiného orgánu Unie, a není tudíž vyloučeno, že někteří z nich nebo všichni později povýší na pozici dočasného zaměstnance nebo úředníka, díky čemuž by výše jejich budoucího starobního důchodu s horní hranicí odpovídající 70 % jejich posledního základního platu mohla […] přesáhnout částku vypočtenou na základě čl. 77 čtvrtého pododstavce služebního řádu“. V takovém případě by podle zmíněného soudu „nevznikla [navrhovatelům] žádná újma v souvislosti s jejich rozhodnutím převést své nároky na důchod“ (napadený rozsudek, bod 81).

42 Na druhé straně není jisté, že v okamžiku, kdy navrhovatelé dosáhnou zákonného věku pro odchod do důchodu, budou „působnost a podmínky uplatňování pravidla uvedeného v čl. 77 čtvrtém pododstavci služebního řádu nezbytně stejné“ jako v okamžiku vydání napadeného rozsudku, „protože unijní normotvůrce může kdykoliv změnit práva a povinnosti úředníků a zaměstnanců Unie formou nařízení přijatých podle článku 336 SFEU měnících služební řád a pracovní řád, které se pokud není stanoveno jinak, použijí na budoucí účinky situací, které nastaly za působnosti dřívějšího právního předpisu“ (viz napadený rozsudek, bod 82, a citovaná judikatura).

43 Soud pro veřejnou službu konečně na základě článků 101 a 102 jednacího řádu Soudu pro veřejnou službu a s ohledem na postup orgánu oprávněného k uzavírání pracovních smluv v projednávané věci a zejména na skutečnost, že posledně uvedený navrhovatele nepoučil v odpovědi na jejich stížnosti o nepřípustnosti případné žaloby na náhradu škody, uložil Soudnímu dvoru Evropské unie, že ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení navrhovatelů.

Řízení před Tribunálem a návrhová žádání účastníků řízení

44 Podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 30. září 2016 podali navrhovatelé tento kasační opravný prostředek. Dne 20. prosince 2016 podal Soudní dvůr Evropské unie kasační odpověď.

45 Dne 22. února 2017 byla podána replika a dne 20. dubna 2017 duplika a poté byla písemná část řízení ukončena.

46 Dopisem ze dne 15. května 2017 předložili navrhovatelé v souladu s čl. 207 odst. 1 jednacího řádu Tribunálu odůvodněnou žádost, aby byli vyslechnuti v rámci ústní části řízení.

47 Tribunál na návrh soudce zpravodaje žádosti navrhovatelů vyhověl a zahájil ústní část řízení.

48 V rámci organizačních procesních opatření stanovených v čl. 89 odst. 3 jednacího řádu, který je použitelný v projednávané věci na základě čl. 213 odst. 1 téhož řádu, vyzval Tribunál účastníky řízení dne 19. prosince 2017, aby odpověděli písemně na jím položené otázky. Účastníci řízení na tyto otázky odpověděli ve stanovené lhůtě.

49 Řeči účastníků řízení a jejich odpovědi na ústní otázky položené Tribunálem byly vyslechnuty na jednání dne 9. února 2018.

50 Navrhovatelé navrhují, aby Tribunál:

– zrušil napadený rozsudek;

– rozhodl ve věci samé tak, že Soudnímu dvoru se ukládá povinnost vyplatit příslušným vnitrostátním důchodovým fondům nebo pojišťovnám částky ve výši 61 121,08 eura ve prospěch J. Barrosa Truty, ve výši 129 440,98 eura ve prospěch M. Forliho, ve výši 76 324,29 eura ve prospěch C. Galanteho a ve výši 99 565,13 eura ve prospěch B. Gradela;

– podpůrně, že Soudnímu dvoru se ukládá povinnost zaplatit výše uvedené částky navrhovatelům, spolu s „úrokem v sazbě 3,1 % ročně ode dne převodu dotčených nároků na důchod [do důchodového systému Unie]“;

– uložil Soudnímu dvoru Evropské unie náhradu nákladů řízení v obou stupních.

51 Soudní dvůr Evropské unie navrhuje, aby Tribunál:

– částečně odmítl žalobu jako nepřípustnou a částečně ji zamítl jako neodůvodněnou, nebo podpůrně, aby žalobu zamítl v plném rozsahu jako neodůvodněnou;

– uložil navrhovatelům náhradu nákladů řízení.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

52 Na podporu svého kasačního opravného prostředku proti napadenému rozsudku uvádí navrhovatelé dva důvody. První důvod kasačního opravného prostředku vychází z nesprávného právního posouzení, kterého se podle navrhovatelů dopustil Soud pro veřejnou službu svým závěrem, že jejich žaloby jsou nepřípustné. Druhý důvod kasačního opravného prostředku se týká věci samé a konkrétně vychází z nesprávného právního posouzení, kterého se podle navrhovatelů dopustil Soud pro veřejnou službu svým závěrem, zaprvé že orgán oprávněný k uzavírání pracovních smluv se v projednávané věci nedopustil nesprávného úředního postupu v souvislosti s předložením návrhů na započtení roků započitatelných pro důchod navrhovatelům a zadruhé že újma tvrzená navrhovateli je pouze hypotetická.

K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku

53 Z písemných podání navrhovatelů vyplývá, že v rámci prvního důvodu kasačního opravného prostředku vytýkají Soudu pro veřejnou službu, že se dopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že jejich žaloba podaná v prvním stupni musí být prohlášena za nepřípustnou. Kromě toho tvrdí, že před Soudem pro veřejnou službu neuplatňovali jen majetkovou újmu, ale také újmu nemajetkovou.

54 V tomto ohledu Soudní dvůr Evropské unie namítá, že taková nemajetková újma nebyla uplatněna v řízení v prvním stupni, a proto musí být veškeré argumenty s ní související odmítnuty jako nepřípustné. S ohledem na výše uvedené je proto třeba nejprve posoudit skutečnou povahu újmy uplatněné navrhovateli v řízení v prvním stupni.

K povaze újmy uplatněné navrhovateli v řízení v prvním stupni

55 Soudní dvůr Evropské unie správně podotkl, že podle judikatury platí, že umožnit účastníku řízení, aby vznesl důvod kasačního opravného prostředku, který nevznesl před Soudem pro veřejnou službu, poprvé až před Tribunálem, by znamenalo umožnit mu, aby Tribunálu, jehož pravomoc je v rámci kasačního opravného prostředku omezena, předložil spor v širším rozsahu, než v jakém jej projednával

Soud pro veřejnou službu. V rámci kasačního opravného prostředku je tedy pravomoc Tribunálu omezena na posouzení právního řešení žalobních důvodů projednávaných u soudu prvního stupně (viz rozsudek ze dne 13. května 2016, CX v. Komise, T-496/15 P, EU:T:2016:305, bod 46 a citovaná judikatura).

56 V projednávané věci vyplývá z nahlédnutí do spisu vedeného v prvním stupni, že navrhovatelé v písemných podáních uplatnili pouze majetkovou újmu a nevznesli před Soudem pro veřejnou službu žádný žalobní důvod vycházející z nemajetkové újmy, která jim podle jejich tvrzení vznikla. Je totiž třeba uvést, že v žalobách podaných k Soudu pro veřejnou službu zmiňují navrhovatelé pouze ztrátu ve výši odpovídající jejich převedeným nárokům na důchod vyplaceným Soudnímu dvoru Evropské unie.

57 Na rozdíl od toho, co tvrdí navrhovatelé v bodě 27 repliky, navíc Soud pro veřejnou službu nedospěl k závěru v tom smyslu, že by újma jim vzniklá vyplývala, byť částečně, z nejistého postavení, ve kterém se podle svých slov nacházejí. Naopak je třeba konstatovat v souladu s tvrzeními Soudního dvora Evropské unie, že v bodě 80 napadeného rozsudku se výslovně uvádí, že „újma tvrzená navrhovateli je majetková“.

58 Je pravda, že v prvním stupni navrhovatelé tvrdili, že svou žalobu „podávají jako určovací žalobu, kterou se domáhají, aby unijní soud konstatoval existenci nesprávného úředního postupu ze strany Soudního dvora ve věci jejich případného nároku na náhradu škody“. V tomto ohledu se opírají zaprvé o rozsudky ze dne 1. února 1979, Deshormes v. Komise (17/78, EU:C:1979:24), a ze dne 26. února 2015, Planet v. Komise (C-564/13 P, EU:C:2015:124), a zadruhé o stanovisko generální advokátky J. Kokott ve věci Planet v. Komise (C-564/13 P, EU:C:2014:2352).

59 Z bodu 114 a následujících žaloby podané v prvním stupni však vyplývá, že navrhovatelé nevznesli zmíněný určovací návrh v souvislosti s tvrzeními o údajné nemajetkové újmě, ale pro případ, že by „ztráta převedených nároků na důchod nebyla v této fázi považovaná za ‚jistou‘ “. Toto návrhové žádání se ve skutečnosti netýkalo povahy újmy uplatňované navrhovateli, ale směřovalo k tomu, aby Tribunál konstatoval, že došlo k nesprávnému postupu. Nelze je tudíž považovat za návrhové žádání týkající se požadavku na náhradu nemajetkové újmy, jež navrhovatelům podle jejich tvrzení vznikla.

60 S ohledem na tento závěr není judikatura uvedená navrhovateli, ze které podle nich vyplývá možnost podat k soudům Unie určovací žalobu (viz bod 58 výše), v projednávané věci relevantní.

61 V souladu s judikaturou citovanou v bodě 55 výše je proto třeba učinit závěr, že návrh navrhovatelů na náhradu nemajetkové újmy, která jim podle jejich tvrzení vznikla, musí být považován za nepřípustný, protože byl poprvé vznesen až před Tribunálem.

62 Z úvah obsažených v bodech 55 až 61 výše tudíž vyplývá závěr, že návrhová žádání vznesená navrhovateli v prvním stupni zní výhradně na náhradu majetkové újmy.

63 Následně je třeba posoudit argumenty navrhovatelů směřující proti závěru o nepřípustnosti jejich žaloby, který učinil Soud pro veřejnou službu v napadeném rozsudku.

K přípustnosti návrhových žádání vznesených navrhovateli v prvním stupni, kterými se domáhají náhrady majetkové újmy

64 Úvodem je třeba připomenout, že v systému opravných prostředků stanoveném v článcích 90 a 91 služebního řádu je žaloba na náhradu škody přípustná, pouze pokud předtím proběhl postup před zahájením soudního řízení v souladu s příslušnými ustanoveními (usnesení ze dne 24. března 1998, Meyer a další v. Soudní dvůr, T-181/97, EU:T:1998:64, bod 21).

65 Postup před zahájením soudního řízení ve věci týkající se žaloby na náhradu škody se liší podle toho, zda škoda (újma), jejíž náhrada je požadována, vznikla v důsledku aktu nepříznivě zasahujícího do právního postavení žalobce ve smyslu čl. 90 odst. 2, nebo v důsledku postupu administrativy, který nemá povahu rozhodnutí. V prvním případě musí dotčená osoba podat ve stanovené lhůtě stížnost na předmětné opatření k orgánu oprávněnému ke jmenování. Ve druhém případě musí být administrativní řízení zahájeno předložením žádosti ve smyslu čl. 90 odst. 1 služebního řádu, aby bylo vydáno rozhodnutí o náhradě škody, a řízení pak případně pokračuje podáním stížnosti na rozhodnutí o zamítnutí takové žádosti (viz rozsudek ze dne 6. listopadu 1997, Liao v. Rada, T-15/96, EU:T:1997:169, bod 57 a citovaná judikatura).

66 Podle judikatury jsou mimoto žaloba na neplatnost a žaloba na náhradu škody autonomními opravnými prostředky. Vzhledem k tomu, že v článcích 90 a 91 služebního řádu se nijak nerozlišuje mezi zmíněnými dvěma žalobami, a to ani pokud jde o administrativní řízení, ani pokud jde o soudní řízení, může si dotčený úředník s ohledem na autonomní povahu zmíněných opravných prostředků zvolit, zda podá první či druhou žalobu nebo obě současně, pokud je podá k příslušnému soudu Unie ve lhůtě tří měsíců od okamžiku, kdy byla zamítnuta jeho stížnost (viz rozsudek ze dne 24. ledna 1991, Latham v. Komise, T-27/90, EU:T:1991:5, bod 36 a citovaná judikatura; rozsudek ze dne 6. února 2007, Wunenburger v. Komise, spojené věci T-246/04 a T-71/05, EU:T:2007:34, bod 46).

67 Judikatura nicméně stanoví výjimku z této zásady, pokud žaloba na náhradu škody vykazuje úzkou spojitost se žalobou na neplatnost, která by jinak musela být prohlášena za nepřípustnou. Návrhová žádání směřující k náhradě škody jsou tudíž nepřípustná, pokud žaloba na náhradu škody směřuje výlučně k nápravě důsledků opatření, proti kterému byla podána žaloba na neplatnost, jež mohla být nebo byla prohlášena za nepřípustnou, zejména pokud jediným předmětem žaloby na náhradu škody je náhrada ztráty příjmu, k níž by nedošlo, kdyby žalobě na neplatnost bylo vyhověno nebo mohlo být vyhověno (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 24. ledna 1991, Latham v. Komise, T-27/90, EU:T:1991:5, body 37 a 38 a citovaná judikatura; rozsudek ze dne 6. února 2007, Wunenburger v. Komise, spojené věci T-246/04 a T-71/05, EU:T:2007:34, bod 47). Podle judikatury tedy úředník nebo zaměstnanec, který nenapadl akt zasahující nepříznivě do jeho právního postavení včas podanou stížností a následně žalobou na neplatnost, nemůže toto opomenutí zhojit a zajistit si tak nové lhůty pro podání žaloby prostřednictvím později podané žaloby na náhradu škody, jejímž cílem je jednoznačně dosáhnout stejného peněžitého výsledku jako u včasné žaloby na neplatnost podané proti takovému aktu (viz usnesení ze dne 20. března 2014, Michel v. Komise, F-44/13, EU:F:2014:40, bod 45 a citovaná judikatura).

68 V tomto ohledu z judikatury vyplývá, že základem žaloby na neplatnost na straně jedné a žaloby na náhradu škody na straně druhé jsou odlišné akty či postupy administrativy, a proto nelze žalobu na náhradu škody ztotožnit se žalobou na neplatnost, i kdyby měly obě žaloby pro žalobce stejný výsledek (viz rozsudek ze dne 24. ledna 1991, Latham v. komise, T-27/90, EU:T:1991:5, bod 38 a citovaná judikatura).

69 Mimoto ve věci, ve které byl vydán rozsudek ze dne 13. října 2015, Komise v. Cocchi a Falcione (T-103/13 P, EU:T:2015:777), kde se žalobci domáhali zrušení takových návrhů na započtení a výpočet roků započitatelných pro důchod, jaké byly doručeny navrhovatelům v projednávané věci, Tribunál rozhodl, že takové návrhy nepředstavují akt zasahující nepříznivě do právního postavení dotčených osob ve smyslu čl. 91 odst. 1 služebního řádu, ale postup, který nemá povahu rozhodnutí, proti kterému mohly dotčené osoby podat žalobu na náhradu škody, jež jim takovým postupem vznikla (rozsudek ze dne 13. října 2015, Komise v. Cocchi a Falcione, T-103/13 P, EU:T:2015:777, body 73 a 74). Tribunál kromě toho rozhodl, že k převedení nároků na důchod vzniklých dříve v jiném než unijním systému do důchodového systému Unie se vyžaduje souhlas dotčené osoby, a proto je na místě učinit závěr, že pokud dotčená osoba udělila souhlas s takovým převodem na základě návrhu na započtení roků započitatelných pro důchod, o kterém bylo následně zjištěno, že je vadný a zavádějící v důsledku pochybení orgánu, ke kterému je dotčená osoba přiřazena, lze její souhlas považovat za

stižený vadou a dotčené osobě tím vzniká právo domáhat se prohlášení neplatnosti rozhodnutí vydaného po převodu a tím dosáhnout navrácení do původního stavu (rozsudek ze dne 13. října 2015, Komise v. Cocchi a Falcione, T-103/13 P, EU:T:2015:777, body 75 a 76).

70 Z rozsudku ze dne 13. října 2015, Komise v. Cocchi a Falcione (T-103/13 P, EU:T:2015:777) nicméně nelze dovodit, že pokud je tvrzený nesprávný postup příslušného orgánu spojen s takovým řízením, jako je řízení o převodu nároků dotčených v projednávané věci, a mohl ovlivnit souhlas udělený dotčenou osobou, nemůže dotčená osoba v žádném případě uplatnit újmu, která jí podle jejího tvrzení vznikla v důsledku zmíněného postupu, v rámci žaloby na náhradu škody.

71 Takovým výkladem judikatury citované v bodě 70 výše by konkrétně byla nepřiměřeně omezena práva navrhovatelů domáhat se žalobou náhrady škody, která jim podle jejich tvrzení vznikla. Vydáním rozsudku o neplatnosti rozhodnutí o převodu vnitrostátních nároků na důchod vzniklých navrhovatelům by totiž zanikly se zpětnou účinností akty zasahující nepříznivě do jejich právního postavení, neboť po zmíněném převodu byly v jejich prospěch uznány započtené příspěvkové roky.

72 V projednávané věci však navrhovatelé nenapadají účinky výše uvedených rozhodnutí jako takových, tedy převod svých vnitrostátních nároků na důchod a z něj vyplývající uznání započtených roků započitatelných pro důchod ve svůj prospěch, ale postup administrativy, která je podle nich nepoučila, že dotčené převody pro ně nebudou mít všechny důsledky, které očekávali. Žaloba podaná navrhovateli v prvním stupni tudíž nesměřuje k zániku účinků dotčených rozhodnutí o převodu, ale k náhradě újmy, která jim podle jejich názoru vznikla v důsledku skutečnosti, že sporné převody neměly všechny očekávané dopady na jejich právní situaci.

73 Soud pro veřejnou službu měl tudíž posoudit, zda žaloba podaná navrhovateli směřuje výhradně k nápravě důsledků rozhodnutí o započtení roků započitatelných pro důchod, a zejména zda cílem zmíněných žalob bylo dosáhnout stejného peněžitého výsledku jako u včasné žaloby na neplatnost podané proti takovým rozhodnutím.

74 Je třeba konstatovat, že na rozdíl od toho, co bylo rozhodnuto v napadeném rozsudku, tomu tak v projednávané věci není.

75 V tomto směru je třeba nejprve upřesnit, že účelem rozhodnutí o započtení roků započitatelných pro důchod týkajících se navrhovatelů je uznání určitého počtu roků započitatelných pro důchod započtených na základě provedených převodů.

76 Nelze samozřejmě vyloučit, že počet roků započitatelných pro důchod uznaných dotčenými rozhodnutími mohl být nižší, než navrhovatelé doufali, a že v takovém případě mohli být zmíněnými rozhodnutími nepříznivě dotčeni.

77 Tak tomu ale v projednávané věci nebylo. Svými žalobami na náhradu škody se totiž navrhovatelé nedomáhali náhrady újmy, která jim měla vzniknout v důsledku uznání roků započitatelných pro důchod, ale újmy vyplývající podle jejich tvrzení ze skutečnosti, že přes toto uznání nemohou očekávat vyšší starobní důchod, ani doufat, že získají kapitálovou hodnotu odpovídající jejich vnitrostátním nárokům na důchod, které byly převedeny do důchodového systému Unie.

78 V této souvislosti je třeba podotknout, že podle bodu 9 repliky podané v prvním stupni „navrhovatelé neměli právní zájem na podání žaloby na neplatnost proti rozhodnutím, kterými byl potvrzen převod nároků, jelikož zmíněná rozhodnutí se nelišila od návrhů, se kterými souhlasili“ a že „jelikož získali přesně to, o co žádali, a převedené kapitálové hodnoty byly správně započteny, jsou zmíněná rozhodnutí legální“.

79 Nelze mít tudíž za to, že cílem žaloby podané v prvním stupni je výhradně náprava důsledků rozhodnutí o započtení roků započitatelných pro důchod týkajících se navrhovatelů ve smyslu judikatury citované v bodech 67 a 68 výše.

80 Je pravda, že hlavním návrhovým žádáním se navrhovatelé domáhají, aby byly příslušným vnitrostátním důchodovým fondům nebo pojišťovnám vyplaceny částky odpovídající jejich vnitrostátním nárokům na důchod, které byly převedeny do důchodového systému Unie (viz bod 35 výše).

81 Je však třeba uvést, že i kdybychom předpokládali, že cílem hlavního návrhového žádání vzneseného navrhovateli bylo dosáhnout stejného peněžitého výsledku, jako by vyplýval z prohlášení neplatnosti sporných rozhodnutí, neplatí totéž pro jejich podpůrná návrhová žádání. Výsledkem zrušení sporných rozhodnutí by totiž v žádném případě nebylo vyplacení částek odpovídajících nárokům na důchod navrhovatelům, ale pouze zánik rozhodnutí o sporných převodech a jejich důsledcích *ex tunc*, tedy uznání započtených roků započitatelných pro důchod, které bylo v zásadě pro navrhovatele příznivé a nelze je oddělit od převodu jejich vnitrostátních nároků na důchod do důchodového systému Unie.

82 S ohledem na vše výše uvedené je na místě konstatovat, že se Soud pro veřejnou službu tím, že primárně odmítl žalobu podanou navrhovateli jako nepřípustnou, dopustil nesprávného právního posouzení.

83 Je tudíž třeba přezkoumat podpůrné závěry Soudu pro veřejnou službu, a to ve světle druhého důvodu kasačního opravného prostředku vzneseného navrhovateli.

K druhému důvodu kasačního opravného prostředku

84 Úvodem je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury v oblasti veřejné služby je vznik odpovědnosti Unie vázán na současné naplnění několika podmínek, a sice protiprávnosti jednání vytýkaného příslušným orgánům, skutečné škody a příčinné souvislosti mezi vytýkaným protiprávním jednáním a uplatňovanou škodou (rozsudek ze dne 16. prosince 1987, Delauche v. Komise, 111/86, EU:C:1987:562, bod 30; viz rovněž rozsudek ze dne 12. července 2012, Komise v. Nanopoulos, T-308/10 P, EU:T:2012:370, bod 102 a citovaná judikatura).

85 Tři podmínky uvedené v bodě 84 výše jsou kumulativní, což znamená, že pokud není splněna byť jen jedna z nich, nemůže vzniknout odpovědnost Unie (viz rozsudek ze dne 17. května 2017, PG v. Frontex, T-583/16, nezveřejněný, EU:T:2017:344, bod 97 a citovaná judikatura).

86 Z výše uvedeného vyplývá, že i kdyby bylo zjištěno pochybení na straně orgánu či instituce nebo subjektu Unie, může odpovědnost Unie skutečně vzniknout, pouze pokud žalobce prokáže zejména to, že mu skutečně vznikla škoda (viz rozsudek ze dne 29. září 2005, Napoli Buzzanca v. Komise, T-218/02, EU:T:2005:343, bod 98 a citovaná judikatura).

87 Právě ve světle těchto úvah je třeba posoudit druhý důvod kasačního opravného prostředku vznesený navrhovateli, který je rozdělen na dvě části. V první části tohoto důvodu navrhovatelé tvrdí, že se Soud pro veřejnou službu dopustil nesprávného právního posouzení, když dospěl k závěru, že orgán oprávněný k uzavírání pracovních smluv ve svém postupu nepochybil. Ve druhé části téhož důvodu navrhovatelé tvrdí, že se Soud pro veřejnou službu dopustil nesprávného právního posouzení svým závěrem, že újma, která jim měla vzniknout, není skutečná a jistá.

88 Nejprve je třeba rozhodnout o druhé části tohoto důvodu kasačního opravného prostředku.

89 Navrhovatelé namítají, že pouhá skutečnost, že dosud nedosáhli právem stanoveného věku odchodu do důchodu, a nevědí tudíž, zda pro ně bude převod jejich práv na důchod výhodný, není relevantní pro účely posouzení, zda je újma, již uplatňují v žalobě, konečná. V této souvislosti tvrdí, že již pozbyli

vnitrostátní nároky a jejich situace je nyní nejistá. Podle navrhovatelů vyplývá tato újma z nedostatečných a nesprávných informací, které jim byly poskytnuty v řízení o převodu jejich vnitrostátních nároků, a jde skutečně o konečnou újmu.

90 Mimoto je podle jejich názoru pouhá možnost, že bude čl. 77 čtvrtý pododstavec pozměněn nebo zrušen, irelevantní pro posouzení protiprávnosti postupu vytýkaného orgánu oprávněnému k uzavírání pracovních smluv, jelikož zmíněné ustanovení bylo platné v okamžiku, kdy jim byly předloženy návrhy na započtení roků započitatelných pro důchod týkající se jejich osob.

91 Navrhovatelé tvrdí, že majetková újma, která jim vznikla, je jistá, jelikož pravidlo životního minima „se neuplatní podpůrně, ale představuje záruku použitelnou na veškeré výpočty starobních důchodů zaměstnanců“. To znamená, že „nelze stanovit, že započtení roků započitatelných pro důchod […] má přednost před zmíněným základním pravidlem sociální povahy“. Podle navrhovatelů nelze určit, že jejich vnitrostátní nároky na důchod skutečně ovlivní výši jejich starobního důchodu. V této souvislosti se opírají o body 27 a 28 rozsudku ze dne 6. října 2016, Adrien a další (C-466/15, EU:C:2016:749), který se týká sociálního zabezpečení migrujících pracovníků.

92 Soudní dvůr Evropské unie argumentaci navrhovatelů odmítá.

93 K tomuto bodu je třeba připomenout, že újma, jejíž náhrada je požadována v rámci žaloby na náhrady škody, musí být skutečná a jistá (viz rozsudek ze dne 21. února 2008, Komise v. Girardot, C-348/06 P, EU:C:2008:107, bod 54 a citovaná judikatura).

94 Dotčeným osobám však podle judikatury nic nebrání v tom, aby podaly k unijnímu soudu určovací žalobu, aby určil odpovědnost Unie za bezprostředně hrozící a s dostatečnou jistotou předvídatelnou škodu, i když škoda nemůže být ještě přesně vyčíslena (viz rozsudek ze dne 14. ledna 1987, Zuckerfabrik Bedburg a další v. rada a Komise, 281/84, EU:C:1987:3, bod 14 a citovaná judikatura). V takovém případě, pokud bylo konstatováno, že dotčené osoby by se nezbytně nacházely v lepší situaci, pokud by nedošlo k nesprávnému postupu vytýkanému straně žalované, je třeba mít za to, že existenci namítané škody nelze považovat za hypotetickou nebo čistě náhodnou (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 9. listopadu 2006, Agraz a další v. Komise, C-243/05 P, EU:C:2006:708, bod 42).

95 V projednávané věci jsou některé skutečnosti relevantní pro výpočet nároků navrhovatelů na starobní důchod dosud nejisté a zůstanou nejistými až do okamžiku výplaty zmíněných nároků. Zmíněné skutečnosti jsou přitom rozhodující konkrétně pro uplatnění pravidla životního minima v případě navrhovatelů.

96 V současnosti totiž není známa výše posledního základního platu, který obdrží před odchodem do starobního důchodu. Soud pro veřejnou službu proto v bodě 81 napadeného rozsudku konstatoval, že není vyloučeno, že později povýší na pozici dočasného zaměstnance nebo úředníka, a tudíž se na ně pravidlo životního minima nepoužije.

97 Není ani vyloučeno, že bude zvýšen základní měsíční plat celé funkční skupiny, do které jsou navrhovatelé zařazeni, což by mělo pro dotčené osoby stejný účinek, tedy že by se na ně nepoužilo pravidlo životního minima. Kromě toho sami navrhovatelé zdůrazňují v odpovědích ze dne 17. ledna 2018 na otázky zaslané Tribunálem, že v sedmém a posledním platovém stupni platové třídy 3 je základní plat zaměstnance AC GF I, kam spadají navrhovatelé, vyšší než základní plat zaměstnance AST 1/1, a že se tudíž na takové zaměstnance nepoužije zmíněné pravidlo životního minima. S ohledem na toto konstatování je možné, že na navrhovatele se v okamžiku výplaty jejich nároků na starobní důchod s ohledem na jejich profesní postavení pravidlo životního minima nepoužije, ani kdyby se základní měsíční plat funkční skupiny, do které jsou zařazeni, nezvýšil, přičemž navrhovatelé nepředložili žádné argumenty, které by takovou možnost vylučovaly.

98 Dále je v této fázi rovněž nejistý počet let služby u orgánů Unie, které navrhovatelé dovrší při odchodu do starobního důchodu. Nelze totiž vyloučit, že na výpočet konečné výše starobního důchodu navrhovatelů bude mít vliv i datum, kdy se rozhodnou odejít do starobního důchodu.

99 Tato konstatování dostatečně odůvodňují závěr, že újma uplatňovaná navrhovateli, která je ostatně výhradně majetková (viz body 55 až 63 níže), není jistá ve smyslu judikatury citované v bodě 93 výše.

100 V každém případě, jak podotýká Soud pro veřejnou službu v bodě 82 napadeného rozsudku, není jisté, že v okamžiku odchodu navrhovatelů do starobního důchodu a výplaty jejich nároků na důchod budou působnost a podmínky použitelnosti článku 77 služebního řádu, zejména pak jeho druhého a čtvrtého pododstavce, stejné jako v okamžiku vynesení tohoto rozsudku.

101 Je třeba doplnit, že nelze *a priori* vyloučit, že Soudní dvůr Evropské unie přijme obdobné ustanovení, jako je čl. 7 odst. 6 rozhodnutí správního výboru Soudního dvora Evropské unie ze dne 17. října 2011 o obecných prováděcích ustanoveních k článkům 11 a 12 přílohy VIII služebního řádu (viz bod 9 výše), které bude použitelné v takových situacích, v jaké se podle svých tvrzení nacházejí navrhovatelé.

102 Z výše uvedeného vyplývá, že před výplatou jejich nároků na důchod a před případným uplatněním pravidla životního minima v jejich případě není pouhá skutečnost, že se navrhovatelé na základě svého výpočtu vycházejícího z hypotetických údajů (viz bod 19 výše) domnívají, že se v okamžiku jejich odchodu do starobního důchodu ukáže, že převedli své vnitrostátní nároky na důchod marně, dostačující k tomu, aby byla konstatována existence skutečné a jisté škody ve smyslu judikatury citované v bodě 93 výše nebo škody předvídatelné s dostatečnou jistotou ve smyslu judikatury citované v bodě 94 výše. V současnosti lze s jistotou konstatovat pouze to, že vnitrostátní nároky na důchod vzniklé navrhovatelům byly převedeny na roky započitatelné pro důchod, které byly započteny na základě rozhodnutí o započtení roků započitatelných pro důchod týkajících se jejich osob.

103 Kapitálové hodnoty odpovídající vnitrostátním nárokům na důchod vzniklým navrhovatelům nebyly ve skutečnosti ztraceny. Po převodu byly přeměněny na započtené roky započitatelné pro důchod, které budou muset být v zásadě zohledněny při výpočtu starobního důchodu, na který budou mít navrhovatelé nárok. V této fázi proto nelze konstatovat, jak správně podotkl Soudní dvůr Evropské unie v bodě 41 své dupliky, že by byl převod dotčených nároků čistě ztrátový.

104 I kdybychom v této souvislosti předpokládali, že před vyplacením nároků na důchod navrhovatelům nebude přijato žádné právní ani správní ustanovení, které by jim umožnilo získat alespoň část převedených kapitálových hodnot odpovídajících rokům započitatelným pro důchod, které byly započteny, ale nebyly zohledněny při výpočtu jejich starobních důchodů, mají navrhovatelé k dispozici prostředky nápravy, kterými budou moci uplatnit „ztrátu“ zmíněných kapitálových hodnot bez odpovídajícího protiplnění. Pokud by v důsledku použití pravidla životního minima nebyly při výpočtu výše jejich nároků na důchod zohledněny roky započitatelné pro důchod, které byly započteny na základě převodu jejich vnitrostátních nároků na důchod do důchodového systému Unie, mohou navrhovatelé napadnout použití zmíněného pravidla v jejich konkrétním případě žalobou směřující proti aktu týkajícímu se výplaty jejich nároků a výpočtu jejich starobních důchodů a uplatnit jako žalobní důvod skutečnost, že v něm nebyly v důsledku použití pravidla životního minima zohledněny započtené roky započitatelné na důchod.

105 Konečně je třeba připomenout, že možnost podat žalobu založenou na bezdůvodném obohacení vůči Unii nemůže být jednotlivci upřena pouze z toho důvodu, že Smlouva o FEU výslovně neupravuje procesní prostředky pro podání tohoto typu žaloby. Soudní dvůr totiž již dříve rozhodl, že výklad článků 268 a 340 SFEU, který by tuto možnost vyloučil, by dospěl k výsledku odporujícímu zásadě účinné soudní ochrany, která je zakotvena v judikatuře Soudního dvora a potvrzena článkem 47 Listiny základních práv Evropské unie [viz rozsudek ze dne 16. prosince 2008, Masdar (UK) v. Komise, C-47/07 P, EU:C:2008:726, body 47 a 50 a citovaná judikatura].

106 V tomto ohledu nelze vyloučit, že pokud orgán odmítl vrátit dotčené osobě část kapitálové hodnoty jejích vnitrostátních nároků na důchod, které byly převedeny do důchodového systému Unie, ale nebyly zohledněny při výplatě nároků na důchod dotčené osoby, neoprávněně si tím přivlastnil část nároků na důchod vyplacených na základě takového převodu, které ve skutečnosti náležely dotčenému zaměstnanci, a tím ve smyslu judikatury došlo k bezdůvodnému obohacení ve prospěch Unie (viz obdobně rozsudek ze dne 30. ledna 2003, Caballero Montoya v. Komise, spojené věci T-303/00, T-304/00 a T-322/00, EU:T:2003:20, bod 84 a citovaná judikatura).

107 S ohledem na výše uvedené skutečnosti, jež jsou v této fázi dosud nejisté z hlediska výpočtu výše starobního důchodu, který bude při vyplacení jejich nároků na důchod přiznán navrhovatelům, je na místě konstatovat, že újma tvrzená navrhovateli v projednávané věci není skutečná a jistá ve smyslu judikatury citované v bodech 93 a 94 výše.

108 Je proto třeba konstatovat, že Soud pro veřejnou službu se nedopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že újma uplatňovaná navrhovateli není skutečná a jistá. S ohledem na uvedený závěr je třeba zamítnout druhou část tohoto důvodu kasačního opravného prostředku a s ní i celý kasační opravný prostředek, aniž je s ohledem na judikaturu citovanou v bodě 86 výše nutné posuzovat první část druhého důvodu kasačního opravného prostředku vzneseného navrhovateli.

K nákladům řízení

109 Podle čl. 211 odst. 2 jednacího řádu Tribunálu platí, že není-li kasační opravný prostředek opodstatněný nebo je-li tento opravný prostředek opodstatněný a Tribunál vydá sám konečné rozhodnutí ve věci, rozhodne o nákladech řízení.

110 Článek 211 odst. 4 jednacího řádu stanoví, že Tribunál může v případě kasačních opravných prostředků podaných úředníky nebo jinými zaměstnanci orgánu rozhodnout v souladu s požadavky ekvity, že náklady řízení budou rozděleny mezi účastníky řízení.

111 Z odůvodnění uvedeného v tomto rozsudku vyplývá, že navrhovatelé neměli ve věci úspěch. Soudní dvůr Evropské unie kromě toho ve svém vyjádření výslovně navrhl, aby byla navrhovatelům uložena náhrada nákladů.

112 Tribunál má nicméně za to, že okolnosti projednávané věci budou zejména s ohledem na otázky vznesené v tomto kasačním opravném prostředku a na skutečnost, že Soudní dvůr Evropské unie neuspěl se svými argumenty týkajícími se prvního důvodu kasačního opravného prostředku vzneseného navrhovateli, správně zohledněny rozhodnutím, že navrhovatelé ponesou jednu čtvrtinu vlastních nákladů řízení a Soudní dvůr Evropské unie ponese vlastní náklady řízení a nahradí tři čtvrtiny nákladů řízení vzniklých navrhovatelům.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (kasační senát)

rozhodl takto:

1) Kasační opravný prostředek se zamítá.

2) Navrhovatelé ponesou jednu čtvrtinu vlastních nákladů řízení.

3) Soudní dvůr Evropské unie ponese vlastní náklady řízení a nahradí tři čtvrtiny nákladů řízení vzniklých navrhovatelům.

Van der Woude Kanninen Gratsias

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 18. září 2018.

Podpisy.